

Bijlage 2: stand van zaken leefbaarheid in buurten (19T14)

Steller: Arnold van Die, Gemeente Zwijndrecht
19-04-2021

Dit najaar hebben wij u toegezegd om uw raad te informeren hoe het staat met de wijken en buurten in Zwijndrecht. Belangrijke input daarvoor zijn de nieuwe meetgegevens van de 10 buurten van de Buurtaanpak die afgelopen december beschikbaar zijn gekomen. De vraag staat op de TMS lijst met nummer 19T14. Met deze memo geven wij u antwoord.

Hoe gaat het met de wijken en het dorp?

Vorig jaar zijn de uitkomsten van de Veiligheidsmonitor 2019 (VM) aan u voorgelegd. Belangrijkste conclusie op hoofdlijnen is dat het best goed gaat in Zwijndrecht. Het gevoel van veiligheid is toegenomen en er wordt minder criminaliteit ervaren door bewoners. Het cijfer voor de leefbaarheid is ongeveer hetzelfde gebleven.

Methodiek van meten Veiligheidsmonitor versus Buurtaanpak.

De VM meet en rapporteert op wijkniveau. De verschillen in leefbaarheid en veiligheid kunnen echter sterk verschillen in de buurten per wijk. Zeker in de wijken Noord en Kort Ambacht waar de verschillen hoe mensen wonen relatief het grootst zijn: van dure koop tot sociale huur.

Daarom is er in 2019 een speciaal meetinstrument ontwikkeld voor de 10 buurten van de Buurtaanpak om zo de leefbaarheid en sociale veiligheid op buurtniveau te kunnen meten. Er wordt twee keer per jaar gemeten op de onderwerpen: 1. Veiligheid; 2. Schoon; 3. Armoede; 4. Woongenot; 5. Persoonlijk perspectief; 6. Bewonerscontact.

De 10 buurten van de Buurtaanpak

Wijk	Buurt	Straten
Noord	Planetenbuurt	Uranus- en Saturnusstraat eo.
Noord	Sterrenbeeldenbuurt Zuid	Zuiderkruis- en Watermanstraat eo.
Noord	Schildersbuurt	Rembrandt- Paulus Potter- en Vermeerstraat eo.
Noord	BTLS	Bosch en Langeraarstraat eo.
Kort Ambacht	Kapiteinflats	
Kort Ambacht	Meerdervoort	Bilderdijk- Jacob Cats- en Marnixstraat eo.

Kort Ambacht	Indische Buurt	Java- Sumatra- en Celebeslaan
Kort Ambacht	Dichtersbuurt Midden	Nijhoff- en Van Eedenstraat
Centrum	Corridor Oost	Jan Campert- en Dr. Boutenstraat
Nederhoven	Leeuwerik- en Fazantplein	

De ketenpartners van de Buurtaanpak zijn Woonkracht10, Trivire, Diverz, Vivera sociaal wijkteam en de gemeente.

Meetresultaten Buurtaanpak.

In 2019 is er een zogenaamde nulmeting verricht. Om te monitoren wat het effect is van de verschillende interventies vanuit de Buurtaanpak is er over de 1e zes maanden van 2020 weer een meting uitgevoerd. De resultaten leest u in de bijlage.

De 10 buurten zijn helaas op veel indicatoren achteruit gegaan. Vervelend maar wel begrijpelijk. De Buurtaanpak geeft voornamelijk actief impulsen in het voorjaar, zomer en nazomer. Helaas ging het grootste deel aan geplande acties vanaf maart 2020 niet door vanwege corona. De actieve bewonersgroepen gaven ons als terugkoppeling terug dat zij deze impulsen hebben gemist. Een telefoontje of een tuinbezoek is toch echt wat anders dan met zijn allen samen buiten werken aan de buurt. De onderlinge contacten in de buurt zijn sterk verminderd met als gevolg dat het actieve netwerk in de buurt is afgenomen. Ook de fysieke afwezigheid van de verschillende organisaties werkzaam in de aandachtsbuurten ontbrak de eerste maanden van corona. En de basis van de Buurtaanpak is laagdrempelig contact met bewoners.

Voorafgaan aan corona stond de gemeente en dus ook de Buurtaanpak vanaf eind november 2019 t/m april 2020 onder toezicht van de provincie. Nieuwe verplichtingen konden niet worden aangegaan. Acties en maatregelen voor het eerste kwartaal van 2020 zijn uitgesteld en vervolgens door corona dus nog verder vertraagd.

Hieruit blijkt in ieder geval dat de aanwezigheid van professionals die continu zorgen voor een impuls via het organiseren van activiteiten noodzakelijk is voor het stimuleren van leefbaarheid en sociale cohesie in de kwetsbare buurten van Zwijndrecht.

Aanpassen meetinstrument.

Het meetinstrument bestaat voor bijna de helft uit vragen naar de ervaringen en het beeld dat betrokken professionals van een buurt hebben. Dit geeft naast de harde cijfers een beter en completer beeld hoe de buurt ervoor staat. Tegelijk is in de resultatenanalyse gebleken dat verschillen tussen de meting uit 2019 en 2020 ook liggen in de wijze waarop de vragen naar het professionele oordeel van de verschillende partners zijn gesteld en beantwoord. Gebleken is dat dit nu teveel vanuit persoonlijke perceptie is beoordeeld zonder eenduidige stappen mee te geven om tot een cijfer te komen. Op dit moment wordt met een dataspecialist de laatste hand gelegd aan een aangepast meetinstrument waarin de ervaring van professionals beter vergelijkbaar wordt uitgevraagd. Vanaf nu zal er worden gemeten volgens de vernieuwde meetmethode.

Dit wordt een interessante meting voor de Buurtaanpak, omdat we dan ook de effecten van Corona kunnen zien. Met de uitkomsten kunnen we ook met terugwerkende kracht de nulmeting en 1e meting updaten, volgens de aangepaste meetmethode, zodat we appels met appels blijven vergelijken.

Wat gaat de Buurtaanpak in 2021 doen?

Naast het bereiken en activeren van bewoners via acties en maatregelen zijn we in oktober gestart met het ontwikkelen van een nieuwe mentaliteit en positieve gedragsverandering bij bewoners. Intrinsieke motivatie en vertrouwen zijn daarbij de kernwoorden. De uitkomsten en conclusies zijn er in het 2^e kwartaal van 2021 en worden bekrachtigd met een aanpak te beginnen met de Planetenbuurt en de BTLS.

We blijven de sociale basis in wijken versterken en daarbij zetten we sterker dan voorheen in op preventie: problemen van bewoners zoveel mogelijk voorkomen en eerder signaleren door o.a. actief in te zetten op het in contact komen: ‘achter de voordeur’. Aanleiding zijn de bevindingen van het E-team (eenzaamheidsteam) waarmee we in het voorjaar van 2020 huis aan huis de buurten zijn langs geweest. De andere aanleiding is de uitkomst van de meting 1^e helft 2020 ten opzichte van 2019. Ook de nog steeds durende corona crisis vraagt om maatwerk achter de voordeur. Zeker bij die personen en/of gezinnen die het al heel lastig hadden.

Monitoring van de overige (aandachts)buurten.

De afgelopen jaren houden wij met het projectteam Buurtaanpak en een netwerk van professionals daaromheen ook de overige buurten van Zwijndrecht in de gaten. Dit doen we aan de hand van data zoals de Leefbaarometer en de Veiligheidsmonitor, maar vooral ook met de signalen die we zelf constateren en/of van andere professionals krijgen. Zo is in 2019 de buurt Corridor Oost aan de Buurtaanpak toegevoegd.

Als een buurt of complex wordt ingebracht bij de projectgroep Buurtaanpak (tot nu toe ging het altijd om corporatie bezit), kan vaak snel met specifieke maatregelen worden ingegrepen. De maatregelen die de buurtaanpak gebruikt worden dan ook toegepast. Bijvoorbeeld opruimacties organiseren of een Buurtlabb (gemeenschappelijke ruimte) opstarten. Er is na Corridor Oost nog geen aanleiding geweest om nog een buurt of complex toe te voegen aan de Buurtaanpak.